

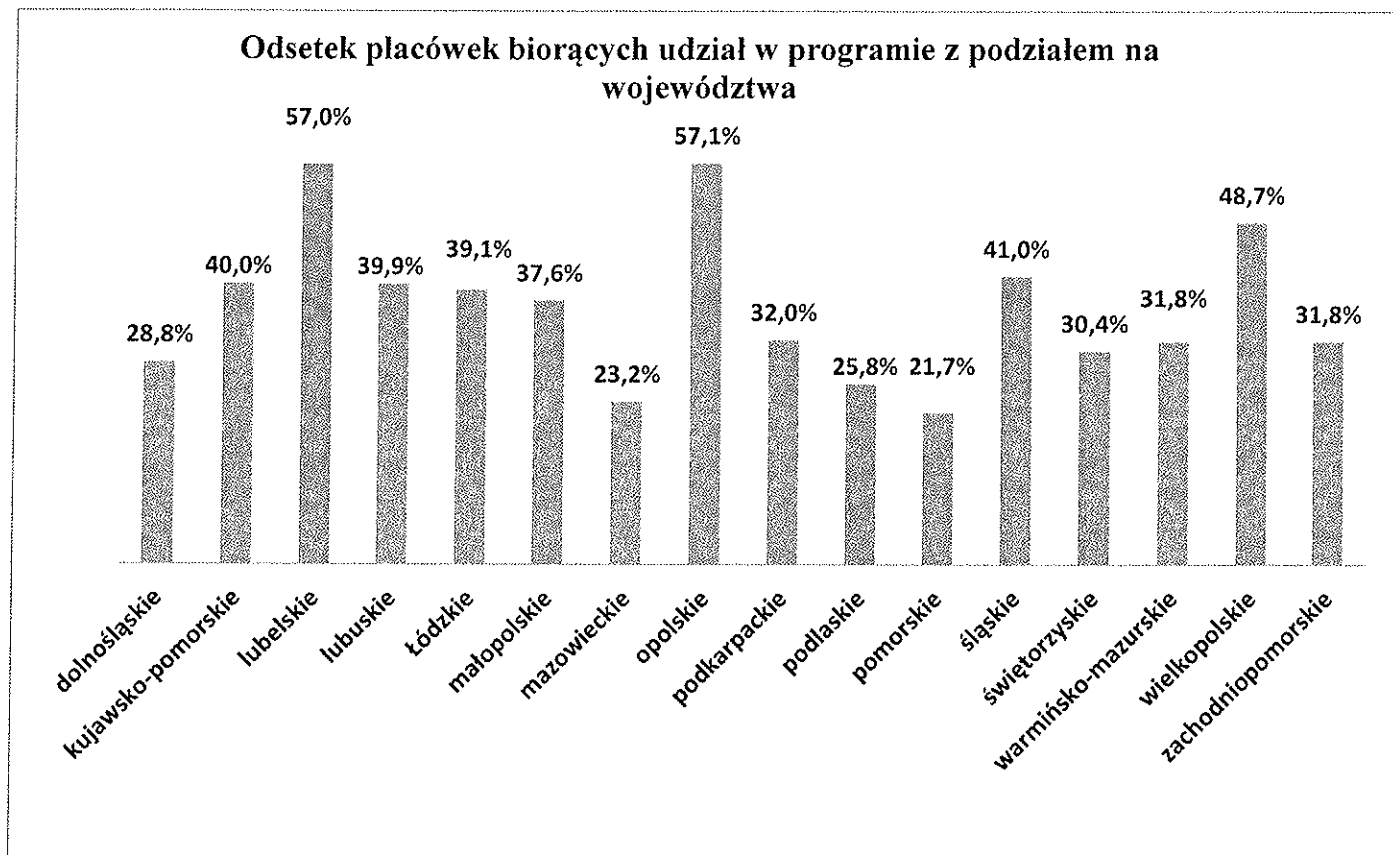
Zbiorcza informacja z realizacji programu przedszkolnej edukacji antytytoniowej

„Czyste Powietrze Wokół Nas” za rok szkolny 2016/2017.

1. Liczba przedszkoli, oddziałów przedszkolnych oraz innych form wychowania przedszkolnego w Polsce, które przystąpiły do programu: **7477**, w tym:

- Przedszkola: **4123** (36,39%),
- Oddziały przedszkolne: **2579** (32,90%),
- Inne formy wychowania przedszkolnego: **75** (3,85%),
- Szkoły podstawowe (I klasy): **700** (5,16%),

co stanowi **35,41 %** wszystkich placówek.

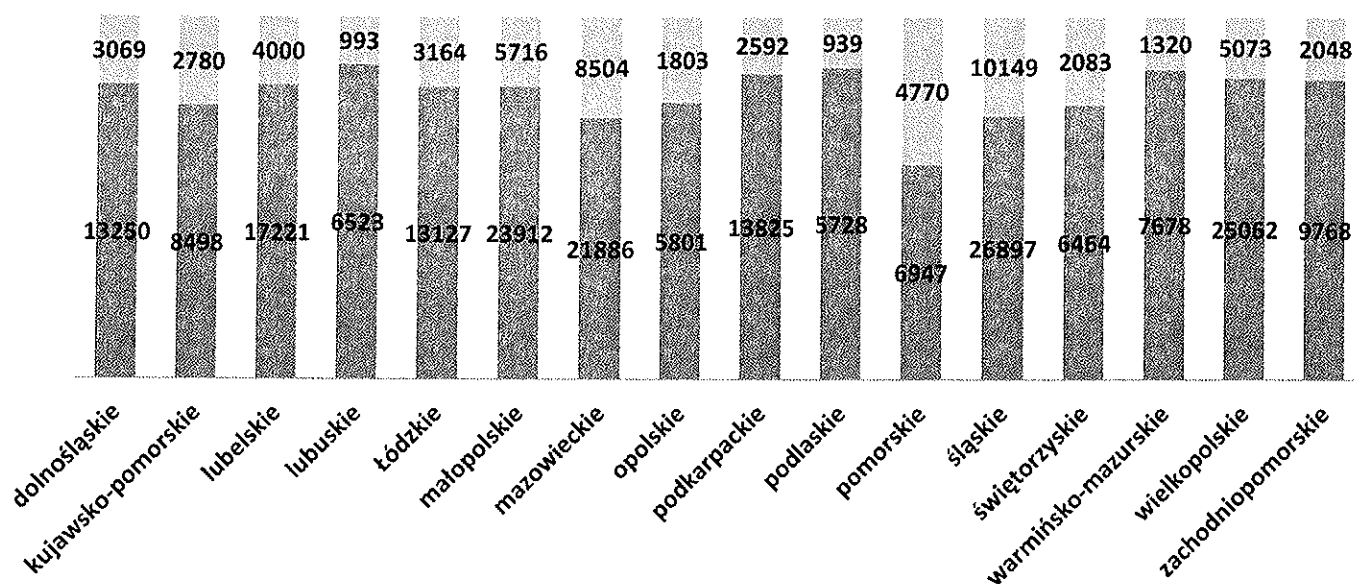

2. Łącznie w programie udział wzięło **271 590** dzieci w tym:

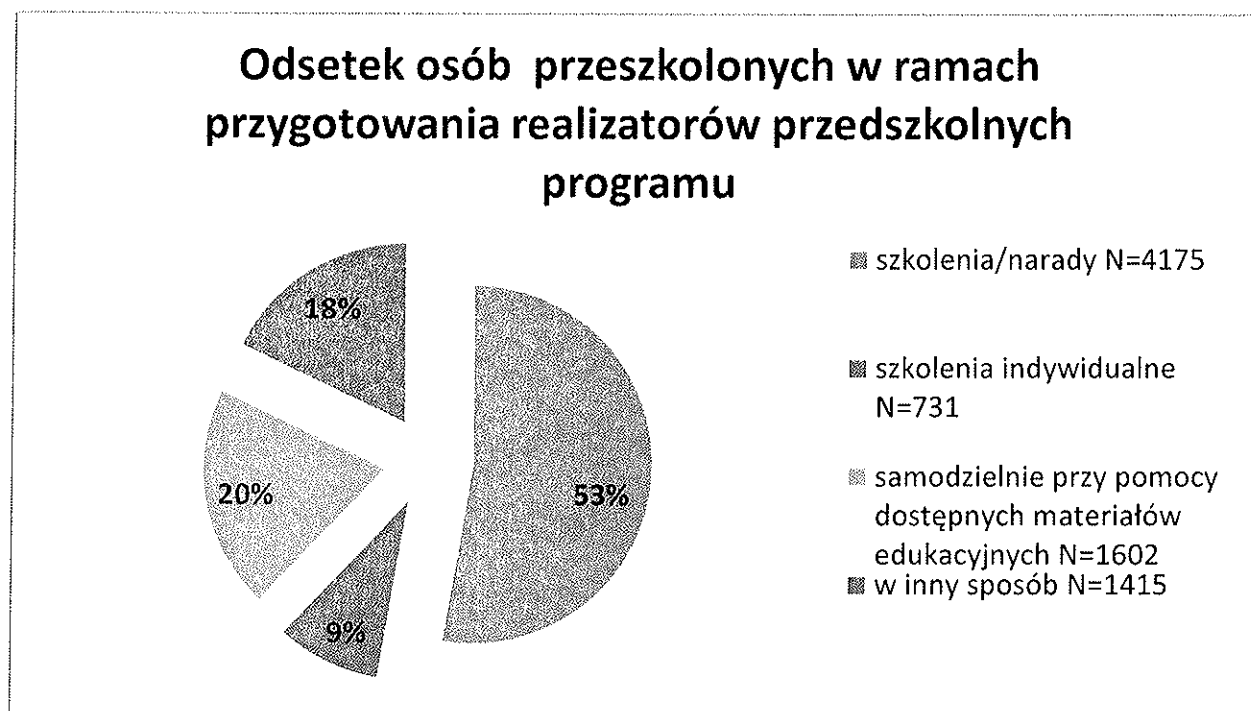
- Dzieci w wieku 5 lat: **100 881**(37,14%)
- Dzieci w wieku 6 lat: **111 706** (41,13%)
- Dzieci w innym wieku (2, 3, 4 lata): **59003** (21,73%)

Liczba dzieci uczestniczących w programie z podziałem na województwa i wiek

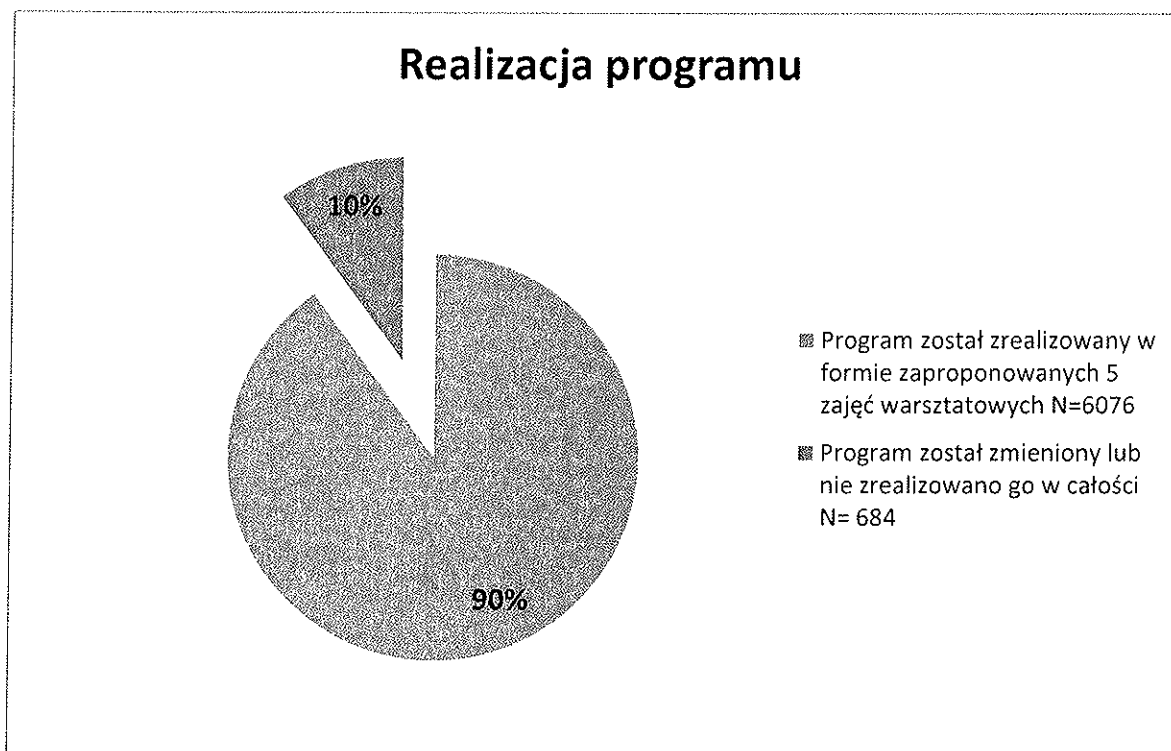
■ razem 5 i 6 ■ inne

3. W ramach **1236** szkoleń dla przedszkolnych realizatorów programu przeszkolono łącznie **7923** osób.

4. Realizacja programu:

5. W IX edycji (rok szkolny 2016/2017), zmiany w programie (w scenariuszach) wprowadziło **461** placówek. Najczęstsze powody tych zmian:

- zajęcia należało dostosować do wieku, potrzeb i planu profilaktyczno-wychowawczego,
- zajęcia były łączone ze względu na brak czasu,
- w celu uatrakcyjnienia programu wzbogacono proponowane zajęcia o zabawy badawcze z powietrzem, zabawy taneczne i ruchowe,
- brak zainteresowania ze strony rodziców,
- program został rozszerzony o treści dotyczące zanieczyszczenia atmosfery, zmian klimatycznych i konsekwencji zdrowotnych dla człowieka,
- zakres tematu został dostosowany do poziomu zainteresowań dzieci,
- wykorzystanie innej literatury celem przybliżenia tematyki,
- zbyt duża ilość materiałów do realizacji,
- zrezygnowano z części zajęć ze względu na niski procent palących rodziców,
- scenariusze niedostosowane do współczesnych dzieci.

6. Formy realizacji programu

Formy	Liczba działań	Liczba uczestników
Przedstawienia/teatrzyki/występy	3958 (8,53%)	109875 (10,65%)
Spotkania z ciekawymi gośćmi	4840 (10,45%)	114482 (11,10%)
Miejskie/Plenerowe wycieczki	6714 (14,47%)	130987 (12,70%)
Prezentacje multimedialne	5473 (11,80%)	95802 (9,29%)
Listy do rodziców/ listy intencyjne	1574 (3,39%)	48174 (4,67%)
Gazetki/ Ekspozycje wizualne/Ulotki/ Kąciki informacyjne / Plakaty / Inne prace plastyczne - informacyjne	9851 (21,24%)	191614 (18,58%)
Quizy/ Zabawy dydaktyczne/ Konkursy muzyczne/ Konkursy plastyczne	6556 (14,13%)	128308 (12,44%)
Spotkania z rodzicami/ Festyny rodzinne	3859 (8,32%)	124486 (12,07%)
Marsze antytytoniowe	659 (0,14%)	27734 (2,69%)
Inne	2902 (6,26%)	60016 (5,82%)

Odsetek rodziców uczestniczących w działaniach realizowanych w ramach programu

7. Przeprowadzono łącznie **3369** wizytacji zrealizowanych przez Powiatowe Stacje Sanitarно-Epidemiologiczne (PSSE).

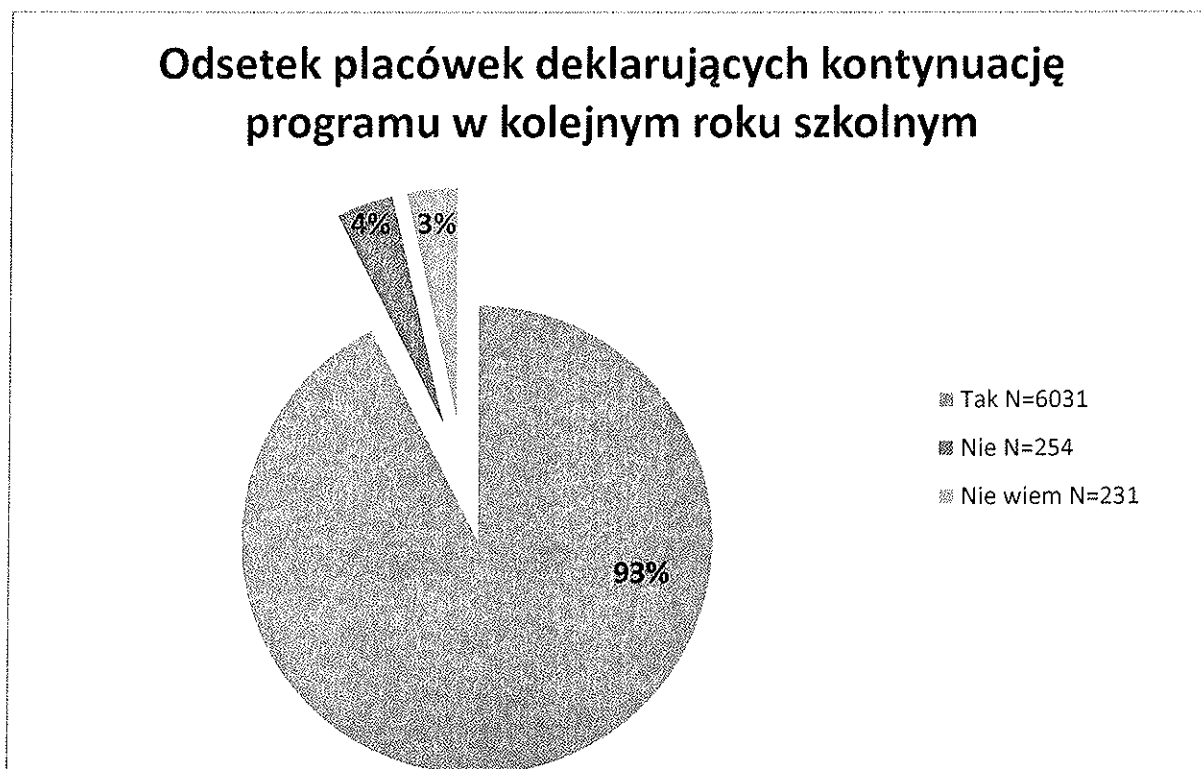
Liczba przeprowadzonych wizytacji przez PSSE z podziałem na województwa

8. Ocena programu (skala 1 - ocena najniższa, skala 6 - ocena najwyższa)

OCENA (skala 1- 6)	1	2	3	4	5	6	średnia
Zaangażowanie dzieci podczas realizacji programu;	2 (0,03%)	2 (0,03%)	41 (0,63%)	417 (6,42%)	2582 (39,74%)	3453 (53,15%)	5,4
Treści merytoryczne programu oceniane przez realizatorów	12 (0,19%)	15 (0,23%)	96 (1,49%)	690 (10,69%)	2865 (44,41%)	2774 (42,99%)	5,3
Wsparcie lokalne (władz lokalnych, kościoła, policji, stowarzyszeń itp.);	1303 (21,12%)	767 (12,43%)	945 (15,32%)	1030 (16,69%)	1295 (20,99%)	830 (13,45%)	3,4
Materiały dodatkowe (ulotki, plakaty, kolorowanki, wierszyk, krzyżówka, układanki, historyjki itp.);	117 (1,82%)	316 (4,90%)	702 (10,90%)	1265 (19,63%)	2225 (34,53%)	1818 (28,22%)	4,6
Zaangażowanie koordynatorów przedszkolnych;	0 (0%)	23 (0,35%)	133 (2,04%)	893 (13,72%)	2826 (43,42%)	2633 (40,46%)	5,2
Zaangażowanie koordynatorów powiatowych	0 (0%)	0 (0%)	17 (1,85%)	131 (14,29%)	384 (41,88%)	385 (41,98%)	5,2
Przyswojenie przez dzieci materiału	2 (0,03%)	5 (0,08%)	50 (0,82%)	512 (8,44%)	2976 (49,06%)	2521 (41,55%)	4,6
Stosunek rodziców do realizowanego programu	38 (0,63%)	71 (1,18%)	275 (4,58%)	1072 (17,86%)	2616 (43,58%)	1931 (32,17%)	4,6

9. Kontynuacja programu:

10. Dodatkowe informacje:

Kolejna, dziewiąta edycja programu „Czyste Powietrze Wokół Nas” (rok szkolny 2016/2017) cieszyła się jak co roku dużym zainteresowaniem. Program został dobrze odebrany przez dyrektorów placówek, nauczycieli, dzieci, a także rodziców, którzy w większości aktywnie brali udział w działaniach swoich dzieci. Twierdzą oni, że program przynosi zauważalne i pozytywne efekty, jednak przekaz nie jest dostosowany do współczesnych dzieci. Dzieci w wieku przedszkolnych w większości bardzo chętnie biorą udział w zajęciach warsztatowych i są w nie zaangażowane. Pozytywnie przyjęto również formę marszów antynikotynowych. Dzieci zaangażowane są w tworzenie transparentów z hasłami antytytoniowymi oraz uczestniczą w marszach bardzo entuzjastycznie. Program dobrze rozwija wyobraźnię dzieci oraz myślenie przyczynowo-skutkowe, a także z roku na rok zwiększa wiedzę dzieci w tym temacie. Program ogólnie jest ciekawy, przydatny i potrzebny według opinii koordynatorów placówek, w których odbyły się zajęcia, jednak w tej edycji otrzymano wiele uwag o niedostosowanie do możliwości poznawczych dzieci - głównie w wieku 4 lat i mniej (propozycja dodatkowych materiałów dla najmłodszych uczestników). Założenia programowe są bardzo trafne, dzięki czemu budzi on zainteresowanie. Program wspomógł również integrację społeczności przedszkolnych, rodzinnych, a także lokalnych. Warto zwrócić uwagę, iż program zwiększył dodatkowo

świadomość rodziców na temat znaczenia ich roli w rozwoju zdrowotnym swoich dzieci, a w szczególności w profilaktyce antytytoniowej.

Uwagi:

- Najwięcej zastrzeżeń ze strony koordynatorów to brak środków finansowych na organizację konkursów, imprez środowiskowych, brak nowych ciekawych materiałów, środków na nagrody. Mile widziana byłaby nowa piosenka lub nowe scenariusze, które uatrakcyjniłyby program.
- Trudności, na które w tej edycji zwrócono uwagę, to brak zwrotu ankiet przez niektóre placówki, pomimo wyrażenia chęci udziału w programie.
- Szkołą podstawowym nie odpowiada termin składania sprawozdań (koniec roku szkolnego). Koordynatorzy szkolni proponują aby opracowanie sprawozdań przesunąć na październik.
- Podręcznik zawiera nieaktualne treści (np. w pociągach nie istnieją wagony dla palących). Wskazane są zmiany treści scenariuszy dostosowane do czasów współczesnych – dzieci biorące udział w programie znają treści ze wcześniejszych edycji. Uwagi koordynatorów dotyczą również zmian jakie powinny objąć scenariusz zajęć, ponieważ niektóre treści są niezgodne z obecną ustawą o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Podsumowanie:

Program powinien być kontynuowany z uwagi na osiągnięte wyniki, a także ze względu na uświadamianie dzieci i rodziców na temat problematyki związanej z paleniem tytoniu, jego wpływu na zdrowie ludzi i kondycję środowiska. W tegorocznej edycji programu wzięło udział 301 placówek mniej niż w roku ubiegłym, a dzieci ogółem do programu przystąpiło 54 445 mniej, przy jednocześnie mniejszej liczbie placówek w Polsce ogółem. Należy zwrócić uwagę, że ze względu na obecność sześciolatków w podstawówkach w tegorocznej edycji programu, szkoły podstawowe również zostały wliczone do ogólnej liczby placówek biorącej udział w programie. Pozytywny jest fakt, iż w tym roku swoje uczestnictwo w następnej edycji programu deklaruje 93% placówek. Po powyższej deklaracji można wnioskować że mimo ciągłych niedociągnięć w programie, nauczyciele uważają ten program za skuteczny i pomocny. Wysoki procent deklaracji wskazuje również na potrzebę kolejnych jego edycji.

Instytut
Dyktando
Departament
Biosystemów i Analiz
A. Aleksandra LUSAWA

18.07.2017r
Katarzyna Wrona

